

สรุปและวิเคราะห์ข่าวประจำวัน ที่ 7 กรกฎาคม 2558

เรียน ผอ. สคร.5 /รองผู้อำนวยการฯ/นักวิชาการสาธารณสุข/เครือข่ายสื่อมวลชน

กลุ่มสื่อสารความเสี่ยง ฯ สคร.5 ขอรวบรวมและสรุปวิเคราะห์ข่าวที่อาจจะมีผลกระทบต่อ

กรมควบคุมโรค มีรายละเอียดดังนี้

วันที่ /แหล่งข่าว	ประเด็นข่าว	วิเคราะห์ข่าว
<p>สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2558</p>	<p>สาธารณสุข ร่วมกับศึกษาธิการ นำร่อง 50 โรงเรียนใน 11 จว.ภาคอีสาน ใช้หลักสูตรการป้องกันและแก้ไขโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี พยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งสาเหตุของมะเร็งท่อน้ำดีในภูมิภาคนี้มีปัจจัยเสี่ยงจากการติดเชื้อพยาธิใบไม้ในตับ จากการศึกษาระบาดของพยาธิใบไม้ตับในอีสานตอนบนในปี 2556 ของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดขอนแก่น พบว่า มีอัตราความชุกโรคพยาธิใบไม้ตับเฉลี่ยร้อยละ 22 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ มีผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีที่ยังไม่มีแสดงอาการประมาณ 26,500 คนต่อปี และมีรายงานการเสียชีวิตของผู้ป่วยเฉลี่ยวันละ 76 ราย</p> <p>นอกจากนี้ การสำรวจพฤติกรรมกรรมการบริโภคปลาดิบของประชาชนในพื้นที่ 11 จังหวัดของเขตสุขภาพที่ 7 และ 8 ปี 2557 พบว่า ประชาชนร้อยละ 49.7 ยังบริโภคส้มตำใส่ปลาร้าดิบ, ร้อยละ 43.6 บริโภคปลาจ่อมดิบ, ร้อยละ 29.2 บริโภคลาบปลาดิบ, ร้อยละ 28.2 บริโภคก้อยปลาดิบ โดยให้เหตุผลว่า อร่อย เคี้ยวชิน กินกันมานานแล้ว และบางส่วนมีความเชื่อว่าเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับแล้วไม่เป็นไรกินยาถ่ายพยาธิก็หายแล้วกินใหม่ได้อีก สิ่งเหล่านี้ถือเป็นปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี</p> <p>ปัญหาเรื่องการติดเชื้อโรคพยาธิใบไม้ตับ อันเป็นสาเหตุของโรคมะเร็งท่อน้ำดี ยังคงเป็นปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข โดยผ่านสมัชชาสุขภาพในเดือนธันวาคมที่ผ่านมา และคณะรัฐมนตรีมีมติให้ทุกหน่วยงานร่วมมือกันกำจัดปัญหานี้ ดังนั้น กรมควบคุมโรค จึงได้พัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ใน</p>	<p>แนวทางการดำเนินงาน ได้เผยแพร่ข่าว ยังเครือข่ายสื่อสาร สาธารณะ -ได้แจ้งผู้บริหารและ เครือข่ายสื่อมวลชนแล้ว</p>

หลักสูตรการป้องกันและแก้ไขโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี โดยความร่วมมือของเครือข่ายกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข และนำร่องใช้ในระดับอนุบาล ประถมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนต้น เริ่มในปี 2558 นี้ เพื่อเป็นการสนับสนุน ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะชีวิต สร้างสุขนิสัยให้กับเด็กและเยาวชน อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงค่านิยมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมลดปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและการเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งท่อน้ำดี เสริมสร้างสุขภาพให้เด็กและเยาวชน

กรมควบคุมโรค ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อนำหลักสูตรการป้องกันและแก้ไขโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในระดับอนุบาล ประถมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนต้น ปี 2558 ณ โรงแรมวิวิधญ์ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยจะนำร่องใช้ใน 50 โรงเรียน กับกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ อุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู บึงกาฬ เลย สกลนคร และนครพนม

“สาเหตุสำคัญของโรคนี้เกิดจากค่านิยมกินปลาน้ำจืดเกล็ดขาว ปลาพื้นบ้านในทุ่งนา เมื่อคนกินเข้าไปตัวอ่อนพยาธิใบไม้ตับเจริญเป็นตัวเต็มวัยในท่อน้ำดี อาการเริ่มแรกของผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับ คือ เบื่ออาหาร น้ำหนักลด ท้องอืด ตับโต อาหารไม่ย่อย จุกเสียดและรู้สึกแน่นท้องที่ได้ ชายโครงขวา อาการมักเกิดขึ้นตอนบ่ายๆ นานประมาณ 1-3 ชั่วโมง มีอาการรู้สึก“อกร้อน” ที่ผิวหนังหน้าท้องด้านขวาหรือที่หลัง หากมีอาการเหล่านี้ขอให้รีบพบแพทย์เพื่อตรวจรักษาโดยเร็ว ที่สำคัญคือเน้นการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ ส่งเสริมให้ประชาชนรับประทานอาหารเมนูปลาที่ปรุงสุกด้วยความร้อน ล้างมือ ล้างผักให้สะอาด ถ่ายอุจจาระในส้วมหรือ ขุดหลุมฝังกลบเมื่อถ่ายนอกบ้าน และตรวจอุจจาระค้นหาไข่พยาธิปีละ 1 ครั้งทุกปี